

Omaopettajatoiminnan periaatteet Oulun yliopistossa

Oulun yliopiston koulutusneuvosto on hyväksynyt 4.12.2013 Oulun yliopiston omaopettajatoiminnan periaatteet. Toimintaohje astuu voimaan 1.1.2014 alkaen. Koulutusdekaanit huolehtivat päätöksen toimeenpanosta koulutuspalveluiden tuella. Koulutusdekaani voi tehdä omaopettajatoiminnan linjauksista poikkeavan päätöksen. Tämä tulee antaa tiedoksi koulutuspalveluihin prosessin omistajalle.

1. Yleistä omaopettajatoiminnasta

- Oulun yliopiston koulutusneuvosto on päättänyt (päätös A9/10, 2010), että yliopiston kaikissa yksiköissä otetaan käyttöön omaopettajajärjestelmä kaikille uusille opiskelijoille syksystä 2010 alkaen.
- Omaopettajaohjauksella tarkoitetaan omaopettajan¹ ja opiskelijan välistä vuorovaikutusta, jonka tavoitteena on opintojen sujuva käynnistyminen ja eteneminen, oppimisen syventäminen sekä tiedeyhteisön vuorovaikutuksen lujittaminen.
- Omaopettaja on ohjaaja ja keskustelukumppani, jonka kanssa opiskelija voi suunnitella ja arvioida opintojensa kulkua tarvittavien korjausliikkeiden tekemiseksi suhteessa opiskelijan omiin tulevaisuuden tavoitteisiin.
- Erityistapauksissa kuvatuista omaopettajatoiminnan periaatteista voidaan poiketa, mikäli yksikössä/koulutusohjelmassa on jo käytössä kattava ja toimivaksi arvioitu omaopettaja- ja pienryhmäohjausmalli. Periaatteissa kuvattuja minimiresursseja ei voi kuitenkaan vähentää. Periaatteista poikkeava malli tulee kuvata ja hyväksyttää Opiskelun tuessa (opiskeluntuki@oulu.fi), koulutuspalvelut.
- Omaopettajatoimintaa Oulun yliopistossa koordinoi Koulutuspalveluissa Opiskelun tuki (prosessin omistaja) ja valvoo koulutusneuvosto.

2. Mitä omaopettaja tekee?

- Omaopettaja on opiskelijan lähiohjaaja opiskeluun, opintojen sisällöllisiin kysymyksiin ja opintojen etenemiseen liittyvissä asioissa.
- Omaopettaja seuraa ryhmänsä opiskelijoiden opintojen etenemistä (WebOodin opintojen seurantaraportti) ja kutsuu opiskelijan tarvittaessa ohjaukseen.
- Omaopettaja on tietoinen ryhmänsä opiskelijoiden opiskelusuunnitelmista ja HOPS-prosessi on käynnistetty ensimmäisenä vuotena.
- Omaopettaja toimii yhteistyössä pienryhmäohjaajan kanssa uusien opiskelijoiden ohjaajana. He vastaavat uusien opiskelijoiden ryhmäytymisestä eli opiskelijan ”kotiryhmän” toiminnan käynnistymisestä ja sujumisesta opiskelua tukevalla tavalla, opiskelukäytäntöjen tutuksi tekemisestä sekä työelämänäkökulmien esille nostamisesta (työelämärelevanssi).
- Omaopettaja tukee yhdessä pienryhmäohjaajan kanssa uusien opiskelijoiden sitoutumista opiskeluun ja opintoihin sekä opiskelijoiden kiinnittymistä Oulun yliopistoon.

---

¹Joissakin Oulun yliopiston tiedekunnissa omaopettajasta käytetään myös nimitystä kummiopettaja tai opettajatuutori.

3. Miten omaopettajatoiminta organisoidaan?

- Omaopettajatoiminta on yksiköiden perustoimintaa. Omaopettajatoiminta on tärkeää työtä, minkä tulee näkyä omaopettajien työn arvostuksessa ja työsuunnitelmassa. Yksikön johto sitoutuu sen riittävään resursointiin ja kehittämiseen.
- Jokaisella uudella opiskelijalla on nimetty omaopettaja ennen opintojen alkua. Omaopettaja seuraa opiskelijan opintopolkua ainakin kandidaattivaiheen ajan.
- Omaopettajaksi voidaan nimetä yliopiston päätoimiseen opetus- ja tutkimushenkilökuntaan kuuluva henkilö, joka tuntee hyvin oman koulutusohjelmansa tutkintorakenteen ja sisällöt. Omaopettajaksi nimettävän henkilön työsopimuksen on oltava voimassa vähintään uuden opiskelijan ensimmäisen lukuvuoden ajan. Uusien opiskelijoiden omaopettajat tulee nimetä uutta lukuvuotta edeltävän kalenterivuoden loppuun mennessä.
- Omaopettajan työsuunnitelmassa (kohta 1112 Omaopettajatoiminta) on varattu omaopettajatoimintaan tunteja seuraavasti
  - opiskelijoiden ohjaukseen vähintään 3 t/opiskelija/lukuvuosi. Tuntimäärän omaopettaja voi käyttää ryhmä- ja/tai yksilötapaamisiin sekä niiden valmisteluun.
  - omaopettajakoulutuksiin osallistumiseen ja omaopettajatoiminnan yhteissuunnitteluun koulutusohjelmassa ja/tai tiedekunnassa
    - a) uudet omaopettajat vähintään 10 t/lukuvuosi
    - b) aikaisemmin omaopettajana toimineet vähintään 4 t/lukuvuosi.
- Omaopettajan uuden ryhmän maksimikoko on 20 opiskelijaa. Omaopettajien sekä pienryhmäohjaajien ryhmät tulee muodostaa siten, että omaopettaja ja pienryhmäohjaaja toimivat työparina. Riippuen pienryhmien koosta omaopettajalla voi olla yksi tai useampi pienryhmä, jotka muodostuvat yhden tai useamman pienryhmäohjaajan kokonaisesta ryhmästä.
- Yksiköissä laaditaan omaopettajatoiminnan periaatteiden pohjalta 31.5.2014 mennessä koulutusohjelman (tai vastaava) ohjaussuunnitelman. Ohjaussuunnitelma voi olla myös usean koulutusohjelman yhteinen tai tiedekuntatasoinen. Ohjaussuunnitelma päivitetään vuosittain 31.5. mennessä. Ohjaussuunnitelma sisältää mm., miten omaopettajatoiminta sekä omaopettajien ja pienryhmäohjaajien yhteistyö on organisoitu, kuka ohjaa opiskelijan HOPS-prosessia ja kenelle HOPS lähetetään hyväksyttäväksi. Ohjaussuunnitelma on nähtävillä yliopiston sisäisessä verkossa. Ohjaussuunnitelmien laatimista ja sisältöä seuraa Opiskelun tuki, Koulutuspalvelut.
- Jokaisessa koulutusohjelmassa/oppiaineessa tai yhteistyössä useamman koulutusohjelman/oppiaineen kanssa on nimetty omaopettajatoiminnan yhdyshenkilö. Yhdyshenkilön tehtävänä on mm. toimia uusien omaopettajien nimeämisen käynnistäjänä sekä huolehtia omaopettajuuden jatkuvuudesta siten, että opiskelijalle nimetään uusi omaopettaja, jos joku omaopettaja lopettaa toimintansa. Lisäksi omaopettajatoiminnan yhdyshenkilö organisoi yksikön ohjaussuunnitelman laatimisen.
- Omaopettajien työn tueksi järjestetään koulutusta ja muita vertaistyöskentelyn mahdollisuuksia sekä laaditaan riittävä ohjeistus ja omaopettajatoiminnan vuosikello.

4. Miksi omaopettajatoimintaa?

- ohjaus on merkityksellistä tuloksen kannalta: kansainvälisissä huippuyliopistoissa ohjaus on merkittävässä roolissa opiskelijoiden oppimisen tukemisessa, se motivoi ja sitouttaa opiskelijan opintoihinsa.
- opintojen sujuvan etenemisen varmistaminen (rahoitusmalli: 55 op/lv; opintotuki: 5 op/tukikk)
- opintojen keskeytymisen ja opiskelijan syrjäytymisen ennaltaehkäisy
- toimiva keskusteluyhteys opiskelijan ja henkilökunnan välillä
- toimiva ohjausjärjestelmä houkuttelee hyviä hakijoita.